

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

Office of Agricultural Affairs - Royal Thai Embassy - Washington DC

ความแตกต่างของการระบาดไข้หวัดนก HPAI ในปี 2565 เมื่อเทียบกับปี 2558

นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา เพิ่งพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกหรือ HPAI (Highly Pathogenic Avian Influenza) ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสัตว์ปีกอย่างหนักในปีนี้ (๒๕๖๕) ส่งผลให้ราคาไก่วงฟุ้งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ และราคาไข่ไก่ทำลายสถิติสูงสุดโดยเพิ่มขึ้นถึง ๓ เท่า โดยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๔ เท่าภายในสิ้นปีนี้ ในช่วงก่อนปี ๒๕๕๘ พบการระบาดของไข้หวัดนกในฟาร์มสัตว์ปีกเชิงพาณิชย์ ๒๑๑ แห่ง (เป็นฟาร์มไก่วง ๑๖๐ แห่ง ฟาร์มไก่ไข่ ๕๐ แห่ง และฟาร์มเชิงพาณิชย์รูปแบบอื่นอีก ๑ แห่ง) รวมทั้งสัตว์ปีกที่เลี้ยงตามบ้านอีก ๒๑ ฝูง ส่งผลให้มีการทำลายสัตว์ปีกไปถึง ๕๐ ล้านตัว

สำหรับในปี ๒๕๖๕ พบการระบาดในฟาร์มสัตว์ปีกเชิงพาณิชย์จำนวน ๒๕๒ แห่ง และสัตว์ปีกที่เลี้ยงตามบ้านจำนวน ๓๓๓ ฝูง เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ ถึงร้อยละ ๑๕๒ แต่กลับมีจำนวนสัตว์ปีกที่ถูกทำลายไม่ถึง ๕๐ ล้านตัว อีกทั้งฟาร์มไก่ไข่ซึ่งมีสัตว์ปีกนับล้านตัวกลับได้รับผลกระทบลดลงร้อยละ ๔๐ โดยที่ฟาร์มไก่ไข่เชิงพาณิชย์จะสามารถป้องกันไข้หวัดนกได้ดีกว่าฟาร์มที่เลี้ยงตามบ้าน ในปี ๒๕๖๕ ยังพบนกป่าตายเนื่องจากไข้หวัดนกเป็นจำนวนมากซึ่งแตกต่างจากช่วงปี ๒๕๕๘ HPAI เป็นโรคที่เริ่มระบาดจากนกป่า จากนั้นจะติดต่อ

ไปยังฟาร์มที่เลี้ยงตามบ้านและฟาร์มเชิงพาณิชย์ ผ่านการสัมผัสกับน้ำมูกและอุจจาระจากนกที่ติดเชื้อ จึงเป็นเหตุผลที่ฟาร์มที่เลี้ยงตามบ้านมีความเสี่ยงสูงกว่า

ยังเป็นปริศนาว่าเหตุใดในปีนี้ ฟาร์มไก่ไข่เชิงพาณิชย์จึงสามารถป้องกันไวรัสได้ดีกว่าและเสียหายน้อยกว่าฟาร์มสัตว์ปีกที่เลี้ยงตามบ้าน ผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรมและนักวิทยาศาสตร์เห็นว่าเกิดได้จากหลายปัจจัย ส่วนหนึ่งเกิดจากการแพร่กระจายในวงกว้างและความรุนแรงของเชื้อไวรัสสายพันธุ์นี้ อีกทั้งเพิ่งพบเป็นครั้งแรกว่าเชื้อสามารถทนทานต่ออุณหภูมิที่ร้อนจัดในช่วงฤดูร้อนได้ดีกว่าไวรัสส่วนใหญ่ที่มักตายไปเอง การระบาดใหญ่ในฟาร์มสัตว์ปีกที่เลี้ยงตามบ้านยังเกิดขึ้นมากในช่วงการลือคควาน ในช่วงการปิดเมืองจากโรคระบาดโควิด - ๑๙ ผู้คนอาศัยการผลิตอาหารภายในท้องถิ่นมากขึ้น รวมถึงการทำปุ๋ยเองและเลี้ยงสัตว์ปีกตามบ้าน

นักวิทยาศาสตร์ด้านสุขภาพสัตว์เห็นว่า เราได้รับบทเรียนจากการระบาดใหญ่ของไข้หวัดนกเมื่อปี ๒๕๕๘ ทำให้สามารถป้องกันฟาร์มไก่ไข่เชิงพาณิชย์ได้เป็นจำนวนมาก กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกาหรือ USDA (US Department of Agriculture) กำหนดให้ฟาร์มไก่ไข่และฟาร์มสัตว์ปีกเชิงพาณิชย์ที่จะสามารถขอรับการชดเชยได้ ต้องจัดทำแผนป้องกันทางชีวภาพ (Biosecurity Plan) มีการควบคุมการเข้าออกจากฟาร์ม และปฏิบัติตามข้อกำหนดเฉพาะด้านสุขอนามัย แต่การจัดทำมาตรการป้องกันทางชีวภาพเป็นไปได้ยากสำหรับฟาร์มที่เลี้ยงตามบ้าน การจัดทำมาตรการทางชีวภาพสำหรับฟาร์มที่เลี้ยงตามบ้านไม่ได้แตกต่างจากฟาร์มเชิงพาณิชย์ แต่ความยากคือ ส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงแบบปล่อย สัตว์ปีกจึงสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมโดยตรง และมักไม่ได้อยู่ในอาคารปิดตลอดเวลา เมื่อไม่นานมานี้ สหราชอาณาจักรกำหนดให้ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีกทุกชนิดและทุกขนาด ต้องเลี้ยงอยู่ภายในโรงเรือนเท่านั้นเพื่อลดการระบาดของโรคไข้หวัดนก HPAI

ฟาร์มไก่วงเชิงพาณิชย์ประสบความสำเร็จอย่างมากอย่างต่อเนื่องในการจัดการกับการแพร่ระบาดของ HPAI ในช่วงการระบาดครั้งก่อน มีไก่วงกว่า ๑๖๐ ฟองเกิดการติดเชื้อ ในปีนี้เกิดการระบาดขึ้นเกือบ ๒๐๐ ฟองแล้ว แม้จะมีการจัดทำและปรับปรุงมาตรการทางชีวภาพแล้วก็ตาม สัตวแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์โรคจากมหาวิทยาลัย Iowa State University ระบุว่า ตามธรรมชาติแล้วไก่วงจะสามารถติดเชื้อไวรัสได้ง่ายกว่าไก่ และในช่วงชีวิตของมันมักมีการเคลื่อนย้ายหลายครั้ง จึงเพิ่มโอกาสในการสัมผัสกับไวรัสในสิ่งแวดล้อม ซึ่งต่างจากไก่ไข่ซึ่งมีช่วงชีวิตสั้น และมักถูกเลี้ยงอยู่ในสถานที่ที่ได้รับการป้องกันอย่างดีเพียงแห่งเดียว การป้องกัน HPAI จำเป็นต้องใช้รถเพื่อบรรทุกอาหารสัตว์เป็นการเฉพาะ แรงงานและอุปกรณ์ที่ใช้ต้องแยกกันระหว่างฟาร์มและที่พัก แต่ไม่ว่าจะมีระเบียบปฏิบัติที่เข้มงวดเพียงใด ไวรัสก็ยังคงมีอยู่ เมื่อเร็ว ๆ นี้ ในฟาร์มซึ่งมีสัตว์ปีกกว่า ๑ ล้านตัวในเขตไรท์ (Wright County) รัฐไอโอวา กลายเป็นฟาร์มไก่ไข่เชิงพาณิชย์แห่งแรกที่มีรายงานการติดเชื้อ HPAI ในช่วงเวลาเกือบ ๔ สัปดาห์ แม้กระนั้นก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญยังเชื่อว่าความรุนแรงของการระบาดในปีนี้ จะช่วยให้เรามีความเข้าใจเกี่ยวกับไข้หวัดนก HPAI ได้มากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่มาตรการป้องกันที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้น ภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญด้านเวลาและการลงทุนในการศึกษาวิจัย ขณะนี้มีหลายประเทศต้องเผชิญกับ HPAI จึงคาดว่าจะได้เห็นงานวิจัยและการพัฒนาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อทั่วไปให้ความสนใจอย่างยิ่งกับความพร้อมและราคาของไก่วงสำหรับขอบคุณพระเจ้าที่กำลังจะมาถึง ผู้เชี่ยวชาญในภาคอุตสาหกรรมระบุว่า น่าจะมีไก่วงทั้งตัวแช่เยือกแข็งอย่างเพียงพอ แต่ไก่วงสดทั้งตัวอาจมีปริมาณจำกัด ในขณะที่ USDA รายงานปริมาณไก่วงทั้งตัวแช่เยือกแข็งในห้องเย็นเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ว่ามีอยู่ทั้งสิ้น ๒๓๘,๕๒๓,๐๐๐ ปอนด์ ลดลงร้อยละ ๘ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ประกอบด้วยไก่วงตัวผู้ปริมาณ ๑๓๓,๑๑๒,๐๐๐ ปอนด์ ลดลงร้อยละ ๑๐ และมีไก่วงตัวเมียอยู่ ๑๐๕,๔๑๑,๐๐๐ ปอนด์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ อุปทานไก่วงตัวผู้ทั้งตัวต่ำสุดเป็นประวัติการณ์เมื่อปี ๒๕๔๙ ในขณะที่มีสถิติปริมาณไก่วงตัวเมียต่ำที่สุดเมื่อปี ๒๕๖๔ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ มีรายงานปริมาณคงคลังสำหรับเนื้อไก่วงส่วนนอก น่อง และเนื้อไม่ติดกระดูก (Mechanically deboned meat) ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุดของปีนี้

ที่มา: HPAI in 2022 looks different than in 2015

https://www.meatpoultry.com/articles/27543-hpai-in-2022-looks-different-than-in-2015?utm_source=MEAT%2BPOULTRY+Daily&utm_medium=Newsletter&oly_enc_id=1016E4596989F1V

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.
พฤศจิกายน ๒๕๖๕

